

SKRYTÉ
V BEZPEČÍ

IKAR

Y A E L V A N
D E R
W O U D E N

Two pears, one green and one yellow-green, are positioned in the lower half of the image. They are resting on a light-colored surface. The pear on the left is green with some yellowing at the top, and the pear on the right is yellow-green with some brown spots. Both have long, dark stems. The background is a dark, solid color.

Y A E L V A N
D E R
W O U D E N

S K R Y T É
V B E Z P E Č Í

Preložila Andrea Vargovčíková

IKAR

Yael van der Wouden
THE SAFEKEEP

Copyright © 2024 by Yael van der Wouden
Translation © 2026 by Andrea Vargovčíková
Jacket design by Grace Han
Jacket artwork by Rob Ritchie
Slovak edition © 2026 by IKAR, a.s.

Z anglického originálu The Safekeep
(Avid Reader Press, An Imprint of Simon & Schuster,
LLC, USA, 2024) preložila Andrea Vargovčíková.

Redakčná úprava Mariana Vannyová

Jazyková korektúra Tatiana Žáryová

Editorka Karin Kissová

Úprava obálky podľa originálu Augustín Putera

Technická redaktorka Helena Oleňová

Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s., Bratislava v roku 2026
ako svoju 2 792. publikáciu v elektronickej podobe.
Sadzba a zalomenie do strán Stanislava Skladanová

IKAR, a.s.

Miletičova 23

821 09 Bratislava

www.ikar.sk | ikar@ikar.sk

ISBN 978-80-575-0932-5

*Venujem pánovi Nijstadovi,
ako som sľúbila.*

I. ČASŤ

Holandsko 1961

1

Pod koreňmi zhnitej tekvice narazila Isabel na úlomok keramiky. Jar priniesla náhly mráz, týždeň mokrého, ťažkého snehu a teraz, začiatkom leta, sa zeleninová záhrada doslova scvrkávala. Fazuľa, redľkovka, karfiol, všetko zhnedlo a rozkladalo sa. Isabel, s rukavicami na rukách a s klobúkom so šnúrkou na hlave, kľáčiacky vyťahovala zo zeme umierajúce rastliny. Črep jej roztrhol rukavicu a zanechal dierku.

Nezranila sa však a nekrvácala. Stiahla si rukavicu, vystrela dlaň a hľadala stopu. Žiadnu nenašla a bodavá bolesť rýchlo pominula.

Doma úlomok umyla a lepšie sa mu prizrela. Modré kvety na okraji, kúsok zajačej labky na mieste, kde sa riad rozbil. Kedysi to bol tanier, súčasť porcelánového servisu, matkinho obľúbeného. Bol to kvalitný porcelán, ktorý sa vyťahoval iba na sviatky, pre hostí. Za maminho života bol odložený vo vitríne v jedálni a nikto naň nesmel siahnuť. Od jej smrti už ubehli roky, no taniere boli stále na tom istom mieste a nepoužívali sa. Keď Isabel navštívili jej bratia, čo sa stávalo zriedka, používala bežné taniere. Hendrik sa pokúšal otvoriť vitrínu so slovami: „Isa, Isa,

no tak, načo sú človeku pekné veci, ak sa ich nemôže dotknúť?“ A Isabel odpovedala: „Nie sú na dotýkanie, ale na uchovávanie.“

Neslo jej do hlavy, ako sa ten úlomok dostal do záhrady a prečo bol zakopaný. Ani jeden z matkiných tanierov nikdy nechýbal. Isabel to vedela naisto, no aj tak ich teraz skontrolovala. Servis bol taký, aký ho nechali: tanieri, misky, mliečnik. A na každom kuse po tri zajačiky, ktoré sa naháňali v kruhu.

Na druhý deň nasadla aj s úlomkom, zabaleným v hneedom papieri, do vlaku smerujúceho do Haagu. Keď tam dorazila, Hendrikovo auto už stálo pred reštauráciou a on sedel za volantom. Okná boli otvorené a fajčil. Palcom si žmolil oko a vyzeral, akoby sa sám so sebou hádal. Vlasy mu podrástli. Patrilo by sa mu ostriať. Sklonila sa k nemu a pozdravila ho: „Ahoj.“ Od ľaku si udrél lakeť. „Ježišikriste, Isa!“ zdúpnel.

Sadla si do auta a kabelku si položila na kolená. Vyfúkol dym a naklonil sa k nej. Pobožkal ju trikrát – raz na každé líce a ešte raz pre istotu.

„Si tu skoro,“ utrúsila.

„Pekný klobúk,“ povedal.

Dotkla sa ho. „Áno.“ Pred odchodom z domu sa trocha obávala vziať si ho. Bol väčší než tie, ktoré nosievala. Ozdobený žiarivozelenou stuhou. „Tak ako sa máš?“

„No, vieš, ako to chodí.“ Odklepal popol z cigarety z okna a oprel sa o sedadlo. „Sebastian stále omieľa, že sa vráti domov.“

Isabel sa ešte raz dotkla klobúka, potom zátylku. Napravila si sponku a zapichla ju hlbšie. Hendrik jej nedávno volal. Zdravotný stav Sebastianovej matky sa zhoršil

a Sebastian chce ísť za ňou. A bol by rád, keby Hendrik šiel s ním. Isabel vtedy nevedela, čo má na to povedať, preto mlčala. Nekomentovala to a namiesto toho ho informovala o stave záhrady, o slúžke Neelke, o podozrení, že kradne, o Johanových rušivých návštevách, ktoré iba čo ju mätú, a o nedávnom úcte za auto. Hendrik vzápätí zložil telefón.

„Asi budem musieť ísť s ním,“ dodal, ani sa na ňu nepozrel. „Nemôžem ho v tom nechať samého, nemôžem...“

„Pozri, čo som našla,“ prerušila ho a vytiahla z kabelky balíček. Rozbalila ho. „Zakopané v záhrade. Pod tekvicou.“

Nechápavo na ňu pozrel. Potom zažmurkal, nadýchol sa, chytil úlomok a otáčal ho v ruke. „To je kúsok z maminho taniera?“

„Je, však?“

„Zdá sa,“ odvetil opatrne a vrátil jej ho. Na opačnej strane ulice sa hádal pár, ktorý išiel po ulici. Žena sa snažila stlmiť hlas, muž ho, naopak, zvyšoval.

Isabel priškrteným hlasom pokračovala: „Myslím, že Neelke...“

„Isabel.“ Hendrik sa k nej v obláčiku dymu otočil, cigaretu stále držal v ruke. „V tejto provincii nezostane žiadna slúžka, ak ich budeš všetky prepúšťať pre nejaké vymyslené predstavy o...“

„Vymyslené! Veď ma okradli. Tie ženy...“

„Raz,“ skočil jej do reči. „Stalo sa to iba raz a navyše to bolo takmer ešte dieťa. Isa, no tak. Aj ty si bola predsa mladá.“ Odvrátila od neho pohľad a on sa sklonil, aby jej pozrel do očí. „Veď hej, bola. Raz,“ odpovedal si sám komickým hlasom.

Ani teraz ešte neboli starí. Ona sa blížila k tridsiatke, on bol ešte mladší. Najmladší zo súrodencov. Zabalila čriepok do papiera a vložila ho do kabelky.

„A okrem toho,“ pokračoval. „Mohol byť v zemi už pekne dlho. Možno Louis náhodou rozbil tanier, spanikáril a...“

„Mama by si to určite všimla,“ prerušila ho Isabel.

Hendrika jej argument nezaujímal. „A vôbec, ktovie, ako bol dom udržiavaný predtým, než sme sa doň nastahovali.“

„Ako to myslíš, predtým?“

„Predtým, než sme sa nastahovali. Tanier mohol rozbiť niekto iný. Vždy ich bolo len päť, nie? Kam sa podel šiesty?“

„Sú to... Hendrik, sú to mamine taniere.“

„Kdeže. Dom nebol prázdny...“ neurčito mávol rukou. „Bol v ňom aj porcelánový servis, stoličky...“

Keď sa presťahovali na východ krajiny, mala jedenásť rokov a Louis, najstarší z detí, trinásť. Hendrik bol na svoj vek drobné, melancholické chlapča s vpadnutými lícami. Isabel pochybovala, že by si mohol pamätať prvé dni, ktoré strávili v dome. Väčšinou sa rozprávali o tom, čo bolo predtým – o detstve v Amsterdame, o otcovi, keď bol ešte zdravý, o voni mesta v decembri, o hračkárskom vláčiku, ktorý jazdil dookola.

V niečom však mal pravdu a doteraz jej to nenapadlo – nastahovali sa do plne zariadeného domu. Takmer všetko bolo na svojom mieste – obliečky, hrnce, vázy na parapetoch.

„Ale bol to mamin...“ zmĺkla. Ich mama zbožňovala zajačiky. Dom ich bol plný, na parapetoch boli poukladané figúrky zajacov a zajace trónili aj na kozube.

„Mali sme...“ Hendrik jej opäť skočil do reči. „Ach, pamätáš sa? V Amsterdame sme mali taniere so zvončekmi. Vlastne nie, myslím, že patrili... tej žene, s ktorou bol vtedy strýko Karel ženatý, nie? Nepripravila nám dom ona?“

„Strýko Karel nikdy nebol ženatý,“ namietla Isabel.

„Ale bol, krátko. S takou vysokou ženou. Na líci mala materské znamienko. A keď zdravila, znelo to ako jódlovanie.“

„O tom pochybujem.“

„Chvíľu s nami pobudla, ešte predtým, ako sa k nám pridala mama. Naozaj sa na to nepamätáš?“

Nepamätala sa na žiadnu ženu. Nevybavovala si ani deň ich príchodu, ani nikoho, kto by im dom poukazoval, povedal im, kam majú ísť, kde majú spať, prečo sú postele už ustlané...

„Nerob to,“ dohovárал jej Hendrik. „Isa? Prestaň.“

Mimovoľne si štipkala pokožku na chrbte ruky. Prestala. Odkiaľala si a už tretí raz sa dotkla svojho klobúka.

„No, možno to vie Louis.“

„Jasné,“ povedal Hendrik, akoby ho predstava, že Louis niečo vie, pobavila. „Privedie si priateľku, spomínal ti to?“

Louis si zvyčajne pozýval na večere dievčatá. Keď naposledy večerali iba oni traja, bola to vlastne iba náhoda, Louisova priateľka sa totiž nedostavila. Isabel si pomyslela: „Dobre tak.“ A potom si uvedomila, že ak Louis nie je v spoločnosti relatívne cudzích ľudí, nemá veľmi čo súrodencom povedať. Bol to dlhý a napätý večer. Hendrik sa opil na mol, najskôr bol hlučný, potom veľmi tichý. Ona s Louisom ho museli odviezť domov. Hendrik sa rozvaľoval na zadnom sedadle Louisovho auta a vyvra-

cal sa do kanála pred svojím domom. Sebastian, oblečený v župane, sa vyklonil z okna a zvolal: „Ježišmária, čo ste mu to urobili?!“

„Rezervovala som stôl pre troch,“ oznámila Hendrikovi. Zo zásady, pretože Louis jej opäť neoznámil, že nepríde sám. Nezavolať jej. Nikdy jej nevolal.

„Viem.“

„Je to neslušné.“

„Hm,“ súhlasil Hendrik.

„Je to tá istá ako minule? Nepáčila sa mi. Mala príliš hrubý krk.“

Hendrik sa zasmial, no Isa to nemyslela ako vtip. „Nie. Privedie si novú.“ Isabel tľoskla jazykom a Hendrik sa pousmial. „Ako som počul, tentoraz je to vraj láska jeho života.“

„Vážne?“

„Vážne.“ Dofajčil cigaretu. Ľudia sa trúsili do reštaurácie aj von z nej, sprevádzaní čašníkom v obleku. „Ideme?“ spýtal sa Hendrik.

„Ešte neprišiel.“

„Viem.“ Hendrik stiahol okno. „Ale ideme?“

Išli. Louis sa ukázal až o polhodinu. Hendrik medzitým vyfajčil ďalšie tri cigarety, prevrátil do seba dve pívá, táral o ničom a potom sa vrátil k téme odchodu so Sebastianom do Paríža za jeho chorou matkou. Naneurčito. Lekári neboli veľmi optimistickí. Popritom stále pozeral na Isabel, akoby vedel, že ju to nezaujíma, a napriek tomu od nej očakával, že mu povie, či tam má ísť alebo nie, a dá mu požehnanie. To Isabel nemohla. „Musiš urobiť, čo chceš ty,“ povedala namiesto toho. Napila sa vody.

„Zvládla by si to tu, keby som načas odišiel?“

„Myslíš si, že nerobím nič iné, len napäto čakám na tvoju ďalšiu návštevu?“

„Isabel.“

„Ani ty tu už nie si. Nebývaš doma, pokojne by si mohol byť aj v Paríži. Pokojne by si mohol...“ zháčila sa. V Paríži nikdy nebola. Vedela, že je to ďaleko. Vedela, že keď bola ich matka chorá, Hendrikovi stačilo nasadnúť do vlaku a ísť domov, no robil to len zriedka.

Hendrik sa dotkol jej ruky. „Nechaj to tak,“ tíšil ju. Vzápätí zmenil tému a veselo dodal: „Teraz to nechaj tak a povedz mi niečo nové, vzrušujúce. Povedzme, ako sa má tvoj muž, Isa. Tak vrav.“

Zarazila sa. „Môj... čo?“

„No vieš, sused Johan.“

Zmocnil sa jej hrozný pocit – akoby ju pristihli v trápnej situácii, napríklad odhalila priveľa pokožky alebo sa ozvala nevhod. Nevšímala si horúčavu, ktorá sa jej širila krkom, a ohradila sa: „Johan určite nie je môj...“

Hendrik presunul pohľad na vchod. Prišiel Louis. Nevľúdne sa rozprával s hlavným čašníkom, priveľmi sa nakláňal ponad recepčný pult a divo gestikuloval. Jeho nová priateľka stála obďaleč, s rozpačitým, nervóznym výrazom a chabým úsmevom. Mala odfarbené blond vlasy, ostrihané na páža, a na sebe zle ušité šaty – živôtik pritesný a lemy nešíkovne začistené. Tvár mala veľmi červenú. V oblasti krásy spĺňala predstavy väčšiny mužov.

„Pane na nebi!“ zdúpnela Isabel a Hendrik zafunel. Louis v tej chvíli zdvihol pohľad, zakýval im a ukázal na hlavného čašníka. Hendrik mu dobrosrdečne odmával. Dvojica sa vybrala k nim so štvrtou stoličkou a Louis

hneď spustil: „Vraj nemajú dosť stoličiek, viete si predstaviť, ako...“

„Rezervovala som stôl pre troch,“ prerušila ho Isabel. Louis sa nahnevane posadil, upravil si smoking a jeho priateľka v rozpakoch postávala pri stole – predvádzala akýsi čudný tanec s čašníkom, ktorý priniesol ďalšiu stoličku. On sa jej snažil stoličku nachystať, aby si mohla sadnúť, ona to nepochopila.

„Je to reštaurácia,“ povedal Louis. „Mali by mať náhradné stoličky.“

„Ahoj, Louis, vitaj,“ prihovoril sa mu Hendrik. Pri stole na okamih zavládlo ticho. Potom si Louis frustrovane vzdychol a vstal. Naklonil sa k Isabel a pobožkal ju, Hendrikovi potriasol ruku. Vôňa jeho kolínskej sa šírila do diaľky, akoby sa v nej okúpал. Vlasý mal ulízané a kravata mu natesno obopínala krk.

„Ahoj. Toto je Eva,“ predstavil im svoju partnerku.

Dievčina vstala, aby im podala ruku. Prsami pri tom prevrátila väzu s kvetmi, vyhrkla „och, nie“ a naprávala ju, a keď si sadala, nechtiac potiahla obrus. Príbory zacinkali.

„Teší ma,“ povedal Hendrik.

„Ach, aj mňa teší, a veľmi. Od Louisa som o vás veľa počula a vrela som mu, ako veľmi vás chcem spoznať, však, Louis? Nehovorila som ti, ako veľmi...“

„Hovorila,“ nedal jej Louis dokončiť vetu. Prezeral si jedálny lístok.

„Takže vy dvaja sa poznáte už...“ začal Hendrik.

„Och, len chvíľočku,“ skočila mu Eva do reči, „no zdá sa to ako večnosť, však, Louis? Vždy vravím, ozaj vždy, že je to síce len pár mesiacov, no som presvedčená, že sme sa poznali aj v minulom živote, lebo som si istá, že sme...“

„Objednáme si?“ ozvala sa Isabel a zamávala na okoloidúceho čašníka. Louis ich nechal čakať. Nebola zvyknutá jeť takto neskoro večer, bola hladná ako vlk a o to podráždenejšia.

Eva, ktorá sa práve nadýchla, sa ďalej usmievala a ešte väčšmi očervenela. „To je fuk,“ povedala a odmlčala sa, myšlienku nedokončila. Keď pri objednávaní prišiel rad na ňu, vyhlásila, že polovicu slov v jedálnom lístku v živote nepočula, a naklonila sa k Louisovi: „Objednaj ty, miláčik. V týchto veciach si vždy taký múdry.“

Rozhodli sa pre hrebenatky. Keď ich priniesli, Eva sa spýtala, čo sú hrebenatky, a Louis chcel odpovedať, no Hendrik ho predbehol: „Hádaj.“

Evu to viditeľne zaskočilo, no potom to skúsila a potichu sa spýtala, či je to nejaký druh zemiakov.

Chvíľu všetci mlčali, a potom Hendrikom trhlo, akoby ho niekto kopol pod stôl. Oprel sa laktami o stôl a spýtal sa Evy, čo robí – či študuje, pracuje alebo celý deň polihuje. Eva znova očervenela a s odpoveďou sa neponáhľala. Odložila príbor, utrela si ruky do servítky a dopila pohár. Isabel neušlo, že už druhý alebo tretí. „No,“ začala Eva. „No, viete...“ A potom vyhlíkla: „Ach, musíme hovoriť o práci? Je to strašná nuda.“

Isabel sa odvrátila a pozrela do okna. Videla v ňom iba rozostrený odraz reštaurácie. „Nevyzeráte ako typ, ktorý si môže dovoliť nudu,“ poznamenala.

„Isabel,“ napomenul ju Louis a to slovo znelo ako dýka.

Isabel sa mu pozrela do očí, no neospravedlnila sa.

„Eva je skromná, pravda?“ pokračoval Louis. Na Evinu odpoveď však nečakal. „Eva pracovala ako pisárka u van Dongena. Nedávno s tým skončila, keď... ehm...“

„Teta,“ doplnila Eva.

„Teta, áno, vieš, odkázala istú sumu...“

„Áno,“ súhlasila Eva bez dychu.

„Takže táto bystrá dievčina je celkom sebestačná, Isabel. Nechcem ani pomyslieť, na čo si narážala.“

Isabel veľavravne mlčala. Rozhovor pokračoval, občas sa zadrhával. Hendrik zvyšoval napätie a podpichoval Evu, no tá to nechápala. Louis si to všimol, no nekomentoval to. Pri každom podpichnutí sa obrátil k Eve a výraz mu okamžite zmäkol, oči zvlhli, pery sa zvlnili. Podľa Isabel vyzeral hlúpo. Louis si raz priviedol priateľku aj na matkin pohreb. Bola na všetkých fotkách, no nikto si už nepamätal jej meno. Dokonca ani Louis, keď sa ho Isabel na to opýtala pri zostavovaní albumu.

Pri odchode z reštaurácie sa Isabel ospravedlnila na toaletu. Nevypila veľa vína – odjakživa ju z neho bolela hlava a iba zvyšovalo jej mrzutosť –, no aj tá trocha, ktorú vypila, ju v tomto vlhkom večere rozhorúčila. Navlhčila papierovú utierku a priložila si ju na krk.

Vtom vošla Eva. Isabel odhodila utierku. Eva však nevošla do kabínky, ale nemotorne sa oprela o pult. Alkohol jej udrhel do hlavy viac než Isabel. V tejto polohe jej bolo ešte viac vidno krivý lem šiat. Svetlo lampy jej ešte väčšmi zvýrazňovalo žltkasté vlasy. Isabel mala pocit, že ten peroxid z jej blond vlasov takmer cíti.

„Bol to krásny večer,“ nadchýnala sa Eva.

„Hm,“ zareagovala Isabel a umyla si ruky.

„Naozaj som ťa chcela spoznať. Najmä teba. Louis mi o tebe veľa rozprával. Bývaš v starom rodinnom dome, však? V tom, kde ste vyrastali...“

„Dnes večer som ťa nepozvala.“

Eva sa zarazila a nemo pohla ústami. Pod golierom sa jej leskla spotená pokožka. Isabel v tej chvíli rozčuľoval už len pohľad na ňu. Popudzovali ju jej priveľmi priliehavé šaty, odrastené tmavé korienky vlasov, namaľované obočie. *Aké ponižujúce, napadlo jej, keď tak zreteľne vidno tú márnú snahu.*

Vtom sa Eva sucho zasmiala. „Tak do toho!“ povedala. „Povedz, čo si naozaj myslíš!“

Isabel si utrela ruky. „Nechcem byť hrubá.“ Chcela. „Ale čoskoro odídeš.“ Bez okolkov pokračovala: „Čochvíľa ho začneš nudiť a ja o tebe už nikdy nebudem počuť.“

Želaný účinok sa nedostavil. „Och,“ Eva naklonila hlavu. „Uvidíme.“ Nepoužila však rovnaký tón ako predtým, keď sa nervózne smiala, ospravedlňovala sa – *och, prepáčte, och, som taká nemožná, prepáčte* –, prevrhla pohár alebo príliš hlasno škriabala nožom po tanieri.

Isabel sa na ňu pozrela a v jej výraze čosi zachytila – niečo sa jej bleskovo mihlo tvárou, no vzápätí zmizlo a Isabel si nebola istá, či sa jej to iba nezdalo.

Isabel sa zvrtila na odchod. Eva sa ani nepohla a ostro sa za ňou dívala. Vonku bolo horúco a vlhko, vo vzduchu sa vznášali kvapôčky vody. More prenikalo do ulíc, šíriло slanú vôňu. „Kde je Eva?“ spýtal sa jej Louis a Isabel na to: „Som za ňu teraz zodpovedná?“

Hendrik sa jej zakvačil o rameno a ona ho držala.

„Dnes večer si bola nemožná. Správala si sa k nej hrozne,“ vyčítal jej Louis.

„Pche!“ zareagoval Hendrik.

Louis k nim o krok podišiel. Ovládal sa, aby nezvýšil hlas. „Čo treba, aby ste vy dvaja...“

Potom k nim však pristúpila Eva. Práve si upravovala žiarivo červený klobúk. Pery mala nanovo namaľované. Až teraz bolo vidieť, aká je v porovnaní s nimi, vysokými a štíhlymi, drobná. „O čo som prišla?“ spýtala sa zľahka, znova vyšším, spevavejším hlasom. Zrejme sa nazdávala, že tak pôsobí jemnejšie. Isabel o tom pochybovala. Ani náhodou nepôsobila jemnejšie.

Louis znežnel a odvrátil sa od nich. „Nič,“ odvetil. „Čo by sa mohlo udiat bez teba?“

Taká odpoveď sa jej páčila. Líca jej zružovali. Naklonila sa k nemu a vzápätí vyhlásila, že tento večer sa ešte nemôže skončiť – jednoducho nemôže! „Podťe ešte na pohárik, prosím, musíte!“

„K Louisovi?“ zaváhal Hendrik. Louis býval v stroho zariadenej izbičke v byte na druhom poschodí neďaleko svojej práce. Byt bol starý a zatuchnutý, v sprche sa množili plesne a navyše sa oň delil s podozrivým nízkym chlapíkom s hustým obočím a okuliarmi. Nájomné mu však hradila firma a Louis aj tak často býval v zahraničí. Isabel k nemu nikdy nechodila, iba ho prišla vyzdvihnúť alebo odviezť.

„Och, bola to pochmúrna miestnosť, však? No pomohla som mu ju zútulniť, však, miláčik? Teraz je už veľmi pekná. Och, mali by ste prísť, aspoň sa pozrieť.“

„Pomohla si ju Louisovi zútulniť,“ zopakoval Hendrik ako vtip. Eva si to nevšimla, len nadšene pritakala. Isabel nechcela ísť. Večer sa už aj tak iba ňaťahoval. Vyjadrila to aj nahlas s odvolaním sa na odchody vlakov a na padajúci súmrak, no potom sa k nej Hendrik trochu naklonil a s úšľabkom jej zašepkal: „No tak, nechceš sa pozrieť na to zútulnenie?“

Bolo rozhodnuté, pôjdu. Na jeden pohárik, iba na jeden. „Pravdaže, len na jeden,“ zdôraznil Hendrik.

Bola to krátka prechádzka po bulvári. Louis nebýval ďaleko. Nemal prečo meškať na večeru, nejestvoval žiadny dôvod, aby s priateľkou nevyrazili z bytu včas. Tak prečo neprišli načas? Isabel napadla odpoveď, dosť neprijemná – záblesk postele. To, čo ľudia spolu robia sami v izbách. Odvrátila sa k moru. Za sivastou hladinou sa tiahol pás svetla zapadajúceho slnka. More sa prevaľovalo na breh a späť, vlnilo sa dopredu a potom sa stiahlo.

Potom sa Eva presunula k nej a zladila s ňou krok. Vraj si potrebuje na chvíľu oddýchnuť od „chlapcov“. Isabel sa zamračila. Ocitli sa na ulici, na ktorej býval Louis. Viktor utíchol. Vyššie budovy, nevelké záhradky. Eva začala o čomsi potichu trkotať, na Isabeline predchádzajúce slová akoby úplne zabudla. Nevrela nič dôležité, len komentovala záhrady vo forme otázok: No nie sú tie begónie krásne zakvitnuté? A nebolo by krásne mať vlastnú záhradu? Zdalo sa, že táto otázka je určená Isabel, no nebola, pretože po nej rýchlo nasledovala zamyslená odpoveď „Ach, lenže ja by som to nevedela, však? Záhrada a ja, to nejde dokopy, všetko, čo by som sa pokúsila pestovať, to by uhynulo, som o tom presvedčená.“

„Tak si záhradu nezakladaj,“ odbila ju Isabel. Eva stisla pery do prísnej čiarky.

Keď vošli do Louisovej izby, Hendrik veľavravne stisol Isabel ruku. Nahlas povedal iba: „Ach, to je krása!“

Izba pôsobila nevkusne. Eva zavesila zo stropu pásy červenej vzdušnej látky, ktoré zakrývali posteľ ako baldachýn, a natiahla ich aj cez zvyšok izby, cez skriňu a stolíčku. Na podlahu položila priveľa kobercov, ktoré sa

navzájom pokrývali. Na stenu zavesila podivné obrazy abstraktných tvárí.

„No nie sú pekné?“ nadchýnala sa. „Namaľoval ich môj priateľ. Je to skrytý génius, pravda?“

„Fíha!“ prikývol Hendrik nadšene a stisol Isabel ruku ešte silnejšie. „No teda, rozhodne. Rozhodne je.“

Nebolo si tu veľmi kde sadnúť. Louis si sadol do kresla, Hendrik a Isabel na okraj postele. Eva priniesla z kuchyne stoličku a rôzne poháre. Sedeli v napätom tichu. Eva znovu očervenela. Louis listoval v knihe, ktorú nechal položenú pri nohe kresla. „Hudba!“ vyhlásila Eva neskôr a išla pustiť platňu. Sprvu príliš hlasno, musela sa teda vrátiť a stíšiť ju. A potom začala...

„Louis mi vravel, že ste vyrastali v...“

„Bývaš teraz tu?“ prerušil ju Hendrik a rozhliadal sa. „V tejto izbe? S Louisom?“

„Och, no...“ začala a Louis dodal: „Hľadáme si niečo nové.“ Hendrik sa spýtal: „Spolu?“ A Louis na to: „Spolu, a čo je na tom? Že práve ty...“

Hendrik razom zvažnel. „Že práve ty... Čo tým chceš povedať?“

„Nie tak nahlas,“ tíšila ho Isabel a pozrela na stenu.

Louis odfrkol. „Maurice nie je doma, Isa, spoločenský trapas ti nehrozí.“

Isabel nemienila reagovať na túto poznámku, no ani sa nechcela stiahnuť. „Nemám toho chlapa rada.“

„Naozaj?“ ozvala sa Eva.

Všetci sa na Isabelu pozreli. „Nie, nemám,“ zdôraznila.

„Vážne? A prečo?“

„Proste nemám.“ Od Isabel málokto žiadal, aby vysvetlila, čo má rada a čo nie. Pomedzi starostlivosť o dom, ná-

kupy a týždenné telefonáty s Hendrikom sa jej zväčša nikto na nič nepýtal. Kto by sa jej na niečo aj pýtal? „Správa sa... podozrivo,“ dodala.

V Evinom pohľade sa čosi mihlo. A nebol to klam. Vystrela sa, aj keď iba nepatrne. „Ako podozrivo?“ spýtala sa.

„Zakráda sa.“ Raz Isabel čakala na Louisa na chodbe a Maurice tam s ňou celý ten čas stál a upieral prázdny pohľad na stenu tesne nad jej plecom.

„Zakráda?“ zopakovala Eva, akoby to slovo v živote nepočula.

„Ach, kašľať na Mauricea,“ odbil ju Louis hlasnejšie a Isabel zažmurkala. Nadýchla sa a odvrátila pohľad. Aj ona sa vystrela. Eva sa opäť zaoberala hudbou. Už sa nečervenala, pokožka na jej šiji vyzerala na pozadí žltých vlasov hnedšie.

Keď sa Hendrik a Isabel lúčili, opäť pôsobila drobne a cukríkovo. Stála pri dverách, opierala sa o Louisa, objímala ho okolo pásu a horlivo mávala. „Bolo to krásne! Veľmi krásne! Uvidíme sa čoskoro!“

Keď sa predtým naklonila k Isabel, aby sa s ňou rozlúčila, nakrátko sa zaprela rukou o Isabelin pás. Rýchlo jej ho stisla. Isabel cítila váhu toho dotyku ešte aj vtedy, keď už kráčali po bulvári – a na miesto dotyku si pritísila dľaň. „Tá žena mi nie je po chuti,“ utrúsila.

Hendrik sa nahlas rozosmial. „Nehovor! To by mi v živote nenapadlo.“

„Nie, chcem povedať...“ začala a premýšľala. „Nie, chcem povedať, myslím si, že... niečo sa mi... pochybujem, že...“

„Bože, tá látka!“ záupel Hendrik, perami pevne zvieral cigaretu, ktorú sa usiloval zapáliť napriek silnému